

Sygn. akt

III AUa 435/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	Sędzia SA Irena Mazurek
	Protokolant	starszy sekretarz sądowy Anna Kuźniar

po rozpoznaniu w dniu 11 lutego 2022 r.

na rozprawie

sprawy wniosku E. M. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w J.

o ustalenie obowiązku ubezpieczenia

na skutek apelacji wnioskodawczynie

od wyroku Sądu Okręgowego w Krośnie

z dnia 27 lutego 2020 r. sygn. akt IV U 190/19

I. zmienia częściowo pkt I oraz w całości pkt II zaskarżonego wyroku w ten sposób, że ;

1. uchyla orzeczenie w zakresie ustalenia wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia wnioskodawczynie E. M. (1) ,

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. na rzecz wnioskodawczynie E. M. (1) kwotę 180 zł (słownie: sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego ,

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. na rzecz wnioskodawczynie E. M. (1) kwotę 240 zł (słownie: dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

w postępowaniu apelacyjnym .

Sygn. akt III AUa 435/20

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 11 lutego 2022 r.

Decyzją z dnia 21 stycznia 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Oddział w J. stwierdził, że E. M. (1), jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom : emerytalnemu , rentowym i wypadkowemu jak również dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 31 października 2014 r.

W podstawie prawnej decyzji powołane zostały: art. 83 ust. 1 pkt. 1, art. 6 ust. 1 pkt. 5, art. 11 ust. 2, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j . Dz.U z 2017 r. ,poz. 1778 ze zm.) oraz art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 2168 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym do 29 kwietnia 2018 r. i art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2018 r., poz. 646) . Z kolei w uzasadnieniu faktycznym decyzji organ rentowy ,wskazując na wyniki wszczętego z urzędu 20 listopada 2018 r. postępowania wyjaśniającego , naprowadzał ,że prowadzona przez E. M. (1) pod dniem 31 października 2014 r. działalność gospodarcza nie miała charakteru zarobkowego , a podejmowane przez wnioskodawczynię w okresach przerw pomiędzy pobieranymi świadczeniami z ubezpieczenia chorobowe czynności były incydentalne służąc jedynie pozorowaniu tej działalności . Jednocześnie organ rentowy podkreślał ,że z dniem 31 października 2014 r., po zaledwie miesięcznej przerwie w prowadzeniu działalności gospodarczej , E. M. (1) przystępując ponownie do ubezpieczeń z tego tytułu , w tym dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego ,zadeklarowała maksymalną podstawę wymiaru składek w kwocie 9. 965 zł ,

co skutkowało następczą wypłatą zasiłków naliczanych od tej podstawy , których łączna wysokość , za okres od 4 grudnia 2014 r. do 16 września 2018 r. wyniosła 223.958,15 zł , akcentując przy tym , że w okresach przerw w pobieraniu zasiłków wnioskodawczyni deklarowała podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne już od kwoty odpowiadającej 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na dany rok składkowy .

Wnioskodawczyni E. M. (1) odwołała się od decyzji ZUS do Sądu Okręgowego w Krośnie , i domagając się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez potwierdzenie tytułu ubezpieczeń związanego z prowadzoną pozarolniczą działalnością gospodarczą , przy obciążeniu organu rentowego poniesionymi kosztami postępowania ,zarzuciła że wbrew stanowisku Zakładu prowadzona przez nią już od 2012 r. działalność gospodarcza w zakresie sprzedaży detalicznej wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia na straganach i targowiskach odpowiadała ,właściwym dla tej działalności konstytutywnym cechom przewidzianym zarówno w art.2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej jak i w następnie obowiązującym art. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców . Była to bowiem działalność zorganizowana i nastawiona na osiągnięcie zysku ,co już samo w sobie przesądza o jej zarobkowym charakterze (powołując się na wyroki Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 6 marca 2018 r. III AUa 762/17 i Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 19 września 2017 r. ,III AUa 1315/19), niezależnie od faktycznej wysokości osiągniętych dochodów ,które z uwagi na sezonowość prowadzonej działalności kształtowały się w różny sposób . Ponadto , poza okresami przerw związanych z niezdolnością do pracy czy koniecznością zapewnienia opieki nad dzieckiem, działalność ta była przez nią prowadzona w sposób ciągły . Jednocześnie odwołująca się podkreślała, że jej stan ciąży w 2014 r. nie stał na przeszkodzie w prowadzeniu przez nią działalności gospodarczej (wskazując w tym względzie również na wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 14 czerwca 2018 r. III AUa 681/17 , w którym przyjęto , że o pozorności prowadzonej działalności nie może decydować fakt, iż moment jej podjęcia czy też prowadzenia zbiegł się w czasie z ciążą ubezpieczonej), równocześnie zadeklarowanie przez niej maksymalnej podstawy wymiaru składek było prawnie dozwolone , przy czym pozwany organ rentowy nie jest uprawniony do weryfikowania tej podstawy , przy powołaniu się tym razem na uchwałę 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2010 r. III UZP 1/10 , OSNP 2010/21-22/267 .

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. wniósł o oddalenie odwołania wnioskodawczyni, podtrzymując argumentację zaprezentowaną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji .

Sąd Okręgowy w Krośnie ,po rozpoznaniu sprawy , wyrokiem z dnia 27 lutego 2020 r. (sygn. akt IV U 190/19);

- w pkt. I - zmienił zaskarżoną decyzję ZUS stwierdzając, że wnioskodawczyni E. M. (1) , jak osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą , podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowymi i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 31 października 2014 r. , ustalając jednocześnie, że podstawa wymiaru składek odpowiadała kwocie 60% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego ,

-w pkt. II- koszty zastępstwa procesowego pomiędzy stronami wzajemnie zniósł. Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy w Krośnie ustalił, że E. M. (1) jak i jej mąż M. M. prowadzą odrębnie ten sam rodzaj działalności gospodarczej tj. jest sprzedaż odzieży na bazarach i tai targowiskach na placach targowych mąż wnioskodawczyni dokonywał rezerwacji placu, na którym rozbijali dwa namioty w których umieszczali swoje towary

i sprzedawali je. Każda sprzedaż była rejestrowana w klasie fiskalnej ,którą posiadał każdy z małżonków. Do prowadzenia działalności służył im wspólny samochód dostawczy z przyczepą ,którym przewozili towary na targowiska w D., G. , S. i R. . Wnioskodawczyni jeździła z mężem na targowiskach cztery razy w tygodniu: we wtorki ,środy ,czwartki i soboty .E. M. (1) zarejestrowała własną działalność w marcu 2012 r. i do września 2014 r. opłacała składki na ubezpieczenia społeczne, przez dwa lata od z preferencyjnej podstawy ,a następnie od podstawy odpowiadającej 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego . W czerwcu 2014 r. lekarz stwierdził u wnioskodawczyni ośmiotygodniową ciążę. Odwołujące się zawiesiła prowadzenie działalności gospodarczej w okresie od 1 do 30 października 2014 r., podejmując ją z dniem 31 października 2014 r. przy zadeklarowaniu podstawy wymiaru składek w maksymalnej wysokości , aby uzyskać maksymalne świadczenia z ubezpieczenia chorobowego . Za 1 dzień października 2014 r. ,cały miesiąc listopad 2014 r. i za 3 dni grudnia 2014 r. E. M. (1) odprowadziła składki od tak określonej podstawy ,aby następnie od 4 grudnia 2014 r. stać się niezdolną do pracy ,nabywając prawo do zasiłku chorobowego, a następnie -z tytułu urodzenia dziecka -od 18 stycznia 2015 r. do 16 stycznia 2016 r. prawo do zasiłku macierzyńskiego . W następnym okresie od 17 stycznia do 27 czerwca 2016 r. wnioskodawczyni była niezdolna do pracy z powodu choroby , pobierając zasiłek chorobowy w okresie do 29 czerwca 2016 r. korzystała także z przerwami z zasiłków :chorobowego i opiekuńczego . W przerwach prowadziła działalność gospodarczą .

W 2014 r. działalność ta była prowadzona od stycznia do września , 1 dzień w październiku , cały listopad i 2 dni grudnia , przy wykazanym za ten rok przychodzie

w wysokości 41080 zł i kosztach w łącznej kwocie 35. 672,70 zł zarówno z tytułu zakupu towaru jak i poniesionych składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne . Jednocześnie Sąd I instancji ustalił ,że wykazany przez odwołującą się przychód

w październiku 2014 r. wyniósł 730 zł w listopadzie 7.640 zł a w grudniu 1.595 zł .

W 2015 r. w związku z korzystaniem z urlopu macierzyńskiego działalność nie była prowadzona , a w 2016 r. w okresach przerw między zasiłkami tj. po kilka dni w miesiącach lipcu ,sierpniu i wrześniu , przy wykazanym przychodzie w kwocie 6.085 zł .

W 2017 r. wnioskodawczyni prowadziła działalność w kwietniu, maju, czerwcu, sierpniu, wrześniu i październiku przy wykazanym przychodzie 21633 zł i dochodzie

w kwocie 6.490,41 zł , w tych okresach wykazywany był także fakturami zakup towaru . z kolei w 2018 r. E. M. (1) prowadziła działalność po kilka dni w miesiącach :kwiecień, czerwiec, lipiec ,sierpień ,wrzesień i październik , uzyskując przychód w kwocie 15. 122 zł , dokumentując także zakup towarów i opłaty składek na łączna kwotę 13961,53 zł . W świetle powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Krośnie, dokonując oceny prawnej sprawy , uznał że wbrew stanowisku pozwanego organu rentowego działalność gospodarcza E. M. (1) była prowadzona na warunkach przewidzianych w art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej , a następnie

w art. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców , jako że była ona prowadzona w sposób zorganizowany , ciągły a nadto z poczynionych w sprawie ustaleń wynika, że była to działalność dochodowa aczkolwiek dochód ten był niewielkich rozmiarów . W konsekwencji powyższego Sąd I instancji uznał, że brak jest podstaw do zakwestionowania tytułu ubezpieczeń odwołującej się we wskazanym przez ZUS w zaskarżonej decyzji okresie .Niezależnie jednak od tego ,powołując się na wyrok Sądu Najwyższego

z dnia 5 września 2018 r. I UK 208/17 , Sąd Okręgowy w Krośnie uznał, że w okolicznościach faktycznych sprawy wskazujących na intencyjność zadeklarowania przez wnioskodawczynię maksymalnej podstawy wymiaru składek celem uzyskania wysokich świadczeń z ubezpieczenia chorobowego , istnieją przesłanki do dokonania sądowej jej korekty do wysokości odpowiadającej 60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę , jako adekwatnej do możliwości finansowych wnioskodawczyni . Równocześnie Sąd I instancji powołał się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 listopada 2017 r. P 9/15 mający stanowić o legalności kontroli oraz korygowania przez organ ubezpieczeń społecznych zawyżonych podstaw wymiaru składek z każdego tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym w celu zapobieżenia nabywania nienależnie zawyżonych świadczeń z ubezpieczenia społecznego .

W podstawie prawnej wyroku powołany został art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c. zaś w zakresie przyjętego rozstrzygnięcia o kosztach procesu art. 100 k.p.c.

Wyrok Sądu Okręgowego w Krośnie z dnia 27 lutego 2020 r. w części odnoszącej się do skorygowanej wysokości podstawy wymiaru składek jak też kosztów procesu ,zaskarżony został przez wnioskodawczynię E. M. (1) , która zarzucając w tym względzie w apelacji m.in. naruszenie art. 18 ust. 8 w zw.

z art. 20 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przez ich niezastosowanie podobnie jak art. 8 ustawy Prawo przedsiębiorców , a także naruszenie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. ,wniosła o zmianę zaskarżonej części wyroku poprzez stwierdzenie, że podstawa wymiaru składek w spornym okresie odpowiada wysokości przez nią zadeklarowanej ,przy obciążeniu pozwanego organu rentowego kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje. W uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego skarżąca kwestionowała stanowisko Sądu I instancji o dopuszczalności weryfikacji zadeklarowanej przez nią podstawy wymiaru składek , powołując się raz jeszcze na uchwałę 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2010 r. II UZP 1/10, jak również orzecznictwo sądów apelacyjnych w tym Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie : wyroki z dnia 15 lipca 2015 r. III AUa 264/15 i 7 października 2015 r. III AUa 510/15.

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. wniósł o oddalenie apelacji wnioskodawczyni jako bezzasadnej , przy zasądzeniu od skarżącej na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym według norm przepisanych, popierając stanowisko Sądu I instancji

o dopuszczalności weryfikacji i kontroli podstawy wymiaru składek osoby prowadzącej działalność gospodarczą , przy wskazaniu na powołany już przez Sąd Okręgowy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2018 r. I UK 208/17 i wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 listopada 2017 r. P 9/15 .

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie ,rozpoznając apelację wnioskodawczyni E. M. (1) ,zważył co następuje :

Wniesiony przez wnioskodawczynię środek odwoławczy skutkować musi wydaniem przez tutejszy Sąd orzeczenia reformatoryjnego w postaci uchylecia zaskarżonej części pkt I wyroku Sądu Okręgowego w Krośnie z dnia 27 lutego 2020 r. z jednoczesnym zweryfikowaniem przyjętego w jego pkt II rozstrzygnięcia o kosztach procesu .

Powyższe jest przede wszystkim skutkiem uznania braku uprawnienia Sądu

I instancji do orzekania o wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wnioskodawczyni w sytuacji gdy , wyznaczająca jedynie zakres kontroli sądowej i sposób rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1999 r. II UZ 52/99, OSNP 2000/15/601) treść zaskarżonej decyzji ZUS jak i zakres żądania odwołania dotyczyły wyłącznie samego tytułu ubezpieczeń .

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie w składzie rozpoznającym przedmiotową sprawę nie podziela bowiem w tym względzie odmiennego stanowiska Sądu Najwyższego zawartego w uzasadnieniu wyroku z dnia 5 września 2018 r. I UK 208/17, LEX nr 2541912 (na którym to orzeczeniu oparł się w zaskarżonym rozstrzygnięciu Sąd I instancji) zwracając uwagę , że przyjęcie powyższego stanowiloby o pozbawieniu strony możliwości obrony swych praw w całym toku postępowania, które w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych inicjowane jest postępowaniem administracyjnym przed organem rentowym. Niezależnie od tego zauważyć przyjdzie ,że w przypadku osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą , wobec brzmienia art. 18 ust. 8 w zw. z art. 20 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych , wycena pracy ubezpieczonego (na wzór tej dokonywanej w przypadku pracowniczego ubezpieczenia)nie musi prowadzić do prostego ustalenia (jakim posłużył się Sąd Okręgowy w Krośnie) ,że podstawę wymiaru składek stanowi kwota odpowiadająca 60% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego , skoro w tym wypadku ma ona co do zasady jedynie mieścić się w przedziale od wyżej wskazanej kwoty do 250% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale. W końcu istotnym by było jakimi przesłankami kierowałby się organ rentowy weryfikując podstawę wymiaru składek z omawianego tytułu ubezpieczeń , bo o ile w przypadku ubezpieczonych pracowników właściwymi są te przewidziane w art. 13 k. p. i art. 78 k. p.

o tyle w przypadku prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą trudno znaleźć takie kryteria , a gdyby jedynym był osiągnany dochód to , tak jak konkretnie

w przypadku odwołującej się , nie można by przecież wykluczyć, że stać ją było na zadeklarowanie podstawy wymiaru składek w wysokości przenoszącej minimum .

W tym kontekście nie do przyjęcia jest zatem również zawarte w omawianym orzeczeniu Sądu Najwyższego stwierdzenie, że decyzja o odmowie objęcia spornym tytułem podlegania ubezpieczeniom społecznym oznacza w istocie ustalenie podstawy wymiaru składek w zerowej wysokości , co więcej naprowadzone powyżej wątpliwości w zakresie samego sposobu weryfikacji podstawy wymiaru składek osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą prowadzą –zdaniem Sądu Apelacyjnego rozpoznającego przedmiotową sprawę – do zgola odmiennej niż przyjął to Sąd Najwyższy, a zanim bezrefleksyjnie Sąd Okręgowy w Krośnie konkluzji o braku uprawnienia zarówno organu rentowego jak i sądu ubezpieczeń społecznych do kwestionowania kwoty zadeklarowanej przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, jeśli mieści się ona w granicach określonych wyżej powołanymi przepisami ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (co jednocześnie stanowi drugą przesłankę do weryfikacji zaskarżonej części wyroku Sądu I instancji) .

Takie stanowisko wyrażone zostało w uchwale 7 sędziów z dnia 21 kwietnia 2010 r. III UZP 1/10 ,OSNP 2010/21-22/267 i jakkolwiek uchwała ta, jako nie mająca mocy zasady prawnej ,zgodnie z art. 390 § 2 k.p.c. wiązała jedynie sąd pytający , to tak samo Sąd Okręgowy w Krośnie nie był związany powołanym przez siebie ww. wyrokiem Sądu Najwyższego z 5 września 2018 r. I UK 208/17, LEX nr 25419123 , co wymagało właściwej analizy obu tych rozstrzygnięć i dokonania wyboru jednego

z nich jako bardziej przekonującego przy podaniu jakimi przesłankami kierował się w tym względzie Sąd I instancji tym bardziej , że odwołująca się konsekwentnie wskazywała na treść powołanej wyżej uchwały Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2010 r. Tego wszystkiego jednak zabrakło w uzasadnieniu zaskarżonej części rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w Krośnie .

Tymczasem Sąd Apelacyjny chciałby odnotować ,że o ile w uzasadnieniu uchwały 7 sędziów z dnia 21 kwietnia 2010 r. III UZP 1/10 znalazły się szerokie wywody dotyczące zarówno charakteru norm prawa ubezpieczeń społecznych , jako odrębnych od norm prawa cywilnego w których stosunek ubezpieczeniowy nie jest stosunkiem cywilnoprawnym , a więc do oceny którego nie stosuje się art. 5 k.c. czy art. 58 k.c. , przy równoczesnym wyraźnym podkreśleniu ,że z wyrażonej w art. 2 a ustawy systemowej zasady równego traktowania ubezpieczonych nie da się wyprowadzić kompetencji ZUS do weryfikowania wysokości podstawy wymiaru składek osób prowadzących działalność gospodarczą , o tyle w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2018 r. I UK 208/17 zabrakło stosownej w tym zakresie kontrargumentacji . Co więcej w uzasadnieniu tego orzeczenia Sąd Najwyższy nie dość , że w ogóle nie odniósł się do powołanej uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2010 r. III UZP 1/10 , to nadto na uzasadnienie swych racji powołał się na zasadę równego traktowania wszystkich ubezpieczonych (art.2a ustawy systemowej), co – jak zaznaczono wyżej -zasadnie wykluczone zostało przez Sąd Najwyższy w omawianej uchwale

bo :- po pierwsze stanowi ona o niedopuszczalności różnicowania sytuacji ubezpieczonych z uwagi na takie negatywne kryteria, które nie występują

w omawianych sprawach jak płeć, stan cywilny czy stan rodzinny,- po drugie: stosownie do art.2a ust.3 ustawy systemowej na tę zasadę może się powołać ubezpieczony, który uważa że nie zastosowano wobec niego zasady równego traktowania

a nie organ ubezpieczeniowy zmierzający do obniżenia wysokości świadczeń przysługujących z ubezpieczenia chorobowego ,- po trzecie : poszanowanie zasady równego traktowania polega na przyznaniu osobom należącym do grupy gorzej traktowanej tych samych korzyści jakie przysługują osobom uprzywilejowanym, a nie na odbieraniu korzyści tym ostatnim . Niezależnie od tego Sąd Najwyższy w ww. wyroku z dnia 5 września 2018 r. I UK 208/17 , zupełnie opacznie zinterpretował wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 listopada 2017 r. P 9/15 (OTK-A 2017/78) – co powielił Sąd I instancji, a także pozwany organ rentowy w odpowiedzi na apelację – uznając , że potwierdza on legalność kontroli oraz korygowania przez organ ubezpieczeń społecznych zawyżonych podstaw wymiaru składek z każdego tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym , gdy tymczasem wyrok ten odnosi się tylko i wyłącznie do możliwości ustalania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych innej - niż wynikająca z umowy o pracę - wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia chorobowe . Nadto w zaprezentowanym przez Prezesa ZUS, na potrzeby tego toczącego się przed Trybunałem Konstytucyjnym postępowania, stanowisku z dnia 25 lutego 2015 r. , podzielono pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w ww. uchwale

z dnia 21 kwietnia 2010 r. podkreślając, że w stosunku do ubezpieczonych przedsiębiorców przepisy ustawy systemowej zawierają odmienną – niż w przypadku pracowników - konstrukcję podstawy wymiaru składek , którą stanowi zadeklarowana kwota , przy czym bez względu na wysokość osiąganych z działalności przychodów czy dochodów, która jedynie musi się mieścić w granicach ustawowych. Jednocześnie przyznane zostało, że podstawą prowadzenia działalności gospodarczej jest wpis do centralnej ewidencji informacji działalności gospodarczej, a nie umowa której ważność podlegałaby ocenie w świetle przepisów k.c. i dlatego też w odniesieniu do tych dwóch grup ubezpieczonych nie zachodzi nierówność traktowania . To także wyraźnie podkreślił Trybunał Konstytucyjny w pkt 5.2.1 – 5. 4 uzasadnienia ww. wyroku z dnia 29 listopada 2017 r. P 9/15 stwierdzając wprost , że nie można –z punktu widzenia możliwości korygowania przez ZUS podstawy wymiaru składek –uznać pracowników i przedsiębiorców za podmioty charakteryzujące się cechą relewantną .

W tym miejscu odnotować też przyjdzie , jeszcze drugi wyrok Sądu Najwyższego

z dnia 17 października 2018 r. II UK 301/17 ,LEX nr 2563553 , w którym także wyrażony został pogląd o możliwości kontroli zgłoszonej przez przedsiębiorcę podstawy wymiaru składek , niemniej jednak również w tym wypadku przeważały względy słusznościowe, przy jedynie odnotowaniu, że uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2010 r.” nie zamyka problemu” , przy czym podkreślić należy ,że i w tym wypadku (tak jak we wcześniej omówionym wyroku z dnia 5 września 2018 r. I UK 208/17) kwestią sporną , objętą treścią zaskarżonej decyzji , był jedynie sam tytuł ubezpieczeń.

Reasumując z tych wszystkich wyżej naprowadzonych względów , w ocenie Sądu Apelacyjnego rozpoznającego przedmiotową sprawę, nie zaistniały żadne przesłanki do odstąpienia od dotychczas ugruntowanego na tle powołanej uchwały

7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2010 r. III UZP 1/10 w omawianej kwestii poglądu (por. m. in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 r.

I UK 350/11 i 11 grudnia 2014 r. I UK 145/14 , LEX nr1622302 jak też uzasadnienie uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2019 r. III UZP 1/19 , OSNP 2020/1/7 ,czy liczne wyroki Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie , w tym te przywoływane przez skarżącą z dnia 15 lipca 2015 r. III AUa 264/15 , LEX nr 1768711

i 7 października 2015 r. III AUa 510/15, LEX nr 2166458), że o ile ZUS nie dowodzi braku tytułu do objęcia ubezpieczeniami przedsiębiorcy to nie może podważyć wysokości zadeklarowanej kwoty podstawy wymiaru składek , jeżeli mieści się ona w granicach określonych ustawą , bo art. 18 ust. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych abstrahuje w tym względzie od wysokości osiągniętego przychodu zakreślając jedynie dolną i górną granicę (tak też w wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 20 kwietnia 2020 r. III AUa 1929/19 ,LEX nr 3033463). Jednocześnie przypomnieć należy , na co zwracał już uwagę Sąd Apelacyjny w Rzeszowie w wyżej powołanych orzeczeniach , że o ile działania racjonalnego ustawodawcy zmierzające do stworzenia swoistej zachęty dla prowadzących działalność

gospodarczą do deklarowania przez nich kwot wyższych od minimalnych celem istotnego zasilania Funduszu okazały się ostatecznie płonne stając się zarazem polem do różnego rodzaju nadużyć, to nie pozostaje nic innego jak tylko zmiana obowiązujących w tym względzie przepisów prawa, co z oczywistych względów nie leży w gestii orzekających sądów, przy wskazaniu na istniejący od 2012 r. projekt Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej zmiany ustawy zasiłkowej, co ostatecznie nastąpiło dopiero z dniem 1 stycznia 2016 r. przez dodanie do niej art. 48a a. Na koniec Sąd Apelacyjny zobowiązany jest także do odnotowania postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2021 r. III UZP 5/20, LEX nr 3253401 odmawiającego podjęcia uchwały w omawianej kwestii w uzasadnieniu, którego – uchylając się od odpowiedzi na zadane w tym przedmiocie przez Sąd Apelacyjny w Lublinie pytanie – Sąd Najwyższy jedynie skonstatował, że” sprawa ma niejako kontekst historyczny „ wobec dodania z dniem 1 stycznia 2016 r. przepisu art. 48 a do ustawy zasiłkowej. Tymczasem jak wykazuje wiele tego rodzaju spraw, które trafiły na wokandę tutejszego Sądu jest to problem jeszcze o bardzo szerokim zasięgu czasowym.

Tak czy inaczej, zarówno z naprowadzonych wyżej względów proceduralnych jak i merytorycznych zaskarżona część rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w Krośnie nie mogła się ostać, stąd jej uchylenie na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., przy jednoczesnej zmianie, także w oparciu o wyżej powołany przepis, przyjętego przez Sąd I instancji orzeczenia o kosztach procesu, przez zasądzenie od pozwanego organu rentowego na rzecz wnioskodawczynie kwoty 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt I sentencji wyroku), stosownie do art. 98 § 1 k.p.c. i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t. j. Dz.U. z 2018r., poz. 265). Tak określony końcowy wynik sprawy uzasadniał z kolei obciążenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. kosztami zastępstwa procesowego skarżącej w postępowaniu apelacyjnym w kwocie 240 zł, o czym orzeczono jak w pkt. II sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. „przy uwzględnieniu minimalnej stawki wynagrodzenia fachowego pełnomocnika wnioskodawczynie, przewidzianej w § 10 ust. 1 pkt. 2 ww. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

ZARZĄDZENIE

1/odpis wyroku doręczyć :

-pełnomocnikowi wnioskodawczynie – radcy prawnemu M. L.,

- pełnomocnikowi ZUS/O J.-radcy prawnemu R. W. , dokonując równocześnie zwrotu akt organu rentowego,

2/ kal. 2 miesiące ,

3/ następnie - w przypadku niezłożenia przez organ rentowy w ww. terminie skargi kasacyjnej - akta sprawy zwrócić Sądowi Okręgowemu w Krośnie .

SSA Irena Mazurek